

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
103 33 Stockholm
Stockholm

SN referensnr: 2024-46

Dnr Ju2023/00655

Stockholm, 2024-05-13

Remiss av Domstolsverkets promemoria Muntlig förhandling i allmän förvaltningsdomstol

Föreningen Svenskt Näringsliv har beretts tillfälle att avge yttrande över angivna promemoria.

I remissvaret kommenteras endast förslaget om att rätten till muntlig förhandling i kammarrätten i vissa skattemål endast regleras i 9 § fjärde stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291), FPL. Svenskt Näringsliv avstyrker detta förslag.

Enligt dagens regler i skatteförfarandelagen har en enskild part i princip alltid rätt till muntlig förhandling i kammarrätten avseende vissa skattemål såsom i mål om betalningssäkring (46 kap 12 § skatteförfarandelagen SFL), mål om företrädaransvar (59 kap 18 § SFL), mål om särskilda avgifter (67 kap 37 § SFL) och mål om tulltillägg mm (6 kap 22 tullagen).

Enligt det remitterade förslaget ska denna särslagstiftning tas bort och muntlig förhandling i kammarrätterna ska enbart regleras i 9 § FPL. Enligt Svenskt Näringslivs bedömning innebär förslaget en väsentlig förändring som dessutom är till nackdel för den enskilda parten. Syftet med den föreslagna förändringen synes framförallt vara för att få en mer effektiv och flexibel domstolshandläggning i kammarrätten. Svenskt Näringsliv delar bedömningen att det är viktigt att domstolshandläggningen, såsom all offentlig verksamhet, drivs så effektivt och processekonomiskt som möjligt. Men med hänsyn till grundläggande rättssäkerhetsaspekter måste bakgrunden till nuvarande ordning ordentligt analyseras innan en förändring genomförs.

Särregleringen för mål om särskild avgift enligt 67 kap 39 § SFL har sin grund i att det många gånger avser mycket höga belopp. Därtill bör beaktas att skattetillägg är en straffpåföljd enligt Europadomstolen.¹ Åtgärder i form av betalningssäkring och företrädaransvar är för den enskilda väldigt ingripande påföljder och är i ett skatteperspektiv extraordinära, varför en förändring av rätten till muntlig förhandling måste analyseras noggrant.

Förtroendet för förvaltningsprocessen och då särskilt skatteprocessen är redan idag lågt och enligt många verksamma ombud föreligger det betydande rättssäkerhetsbrister. Detta har bland annat till uttryck i Advokatsamfundets hemställan² om lagändring från 2021. Även om det nu remitterade förslaget tar upp ett av de förslag till förändring som återfinns i hemställan, (inspelning vid muntlig förhandling och syn) saknas andra förslag som syftar till att öka rättssäkerheten i processen och därmed förtroendet för systemet. Det är beklagligt att man därför inte väljer att göra en större översyn av förvaltningsprocessen och genomför förändringar som stärker rättssäkerheten för den enskilde. I avsaknad av en sådan översyn och med hänsyn till att den remitterade promemorian saknar en djupgående analys vilka effekter förslaget har för den enskilda parten, utifrån grundläggande fri- och rättighetsaspekter, bör det remitterade förslag som detta yttrande begränsar sig till inte genomföras.

SVENSKT NÄRINGSLIV

Johan Fall

Katarina Bartels

¹ Janosevic/Sweden 34619/97 och Västberga Taxi/Vulic v Sweden 36985/97

² [hemstallan-om-forfattningsandringar-for-att-starka-rattssakerheten-och-forutsebarheten-i-skatteprocessen-ocr-ej-beslut.pdf \(advokatsamfundet.se\)](#)